

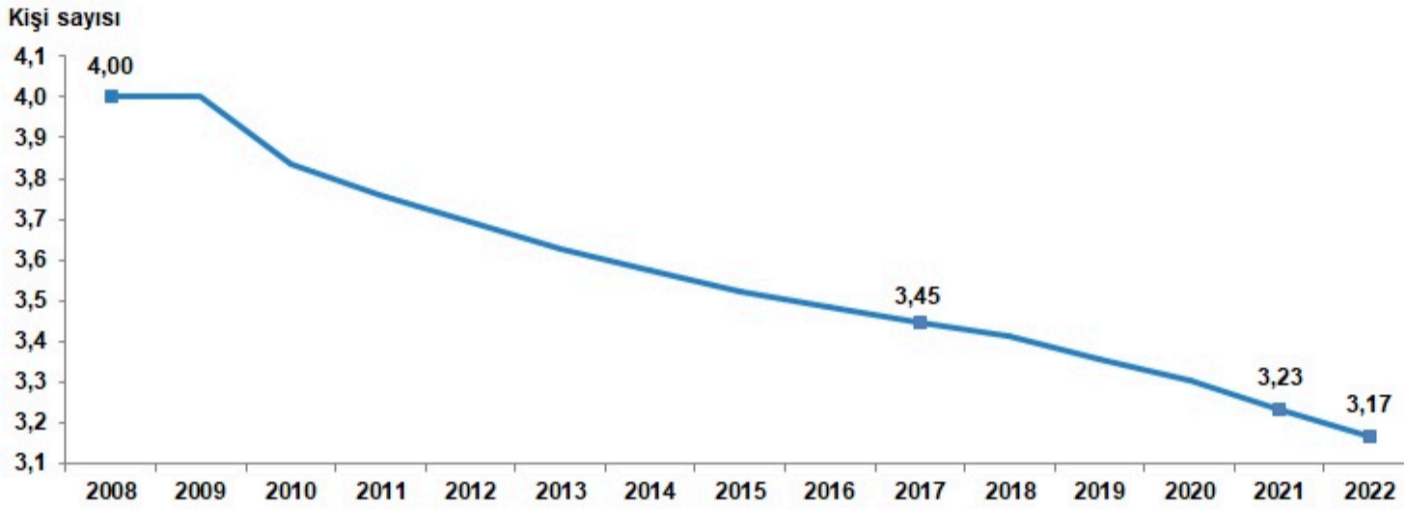

İstatistiklerle Aile, 2022

Ortalama hanehalkı büyüklüğü 3,17 oldu

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre, Türkiye’de 2008 yılında 4 kişi olan ortalama hanehalkı büyüklüğünün, azalma eğilimi göstererek 2022 yılında 3,17 kişiye düştüğü görüldü.

Yıllara göre ortalama hanehalkı büyüklüğü, 2008-2022

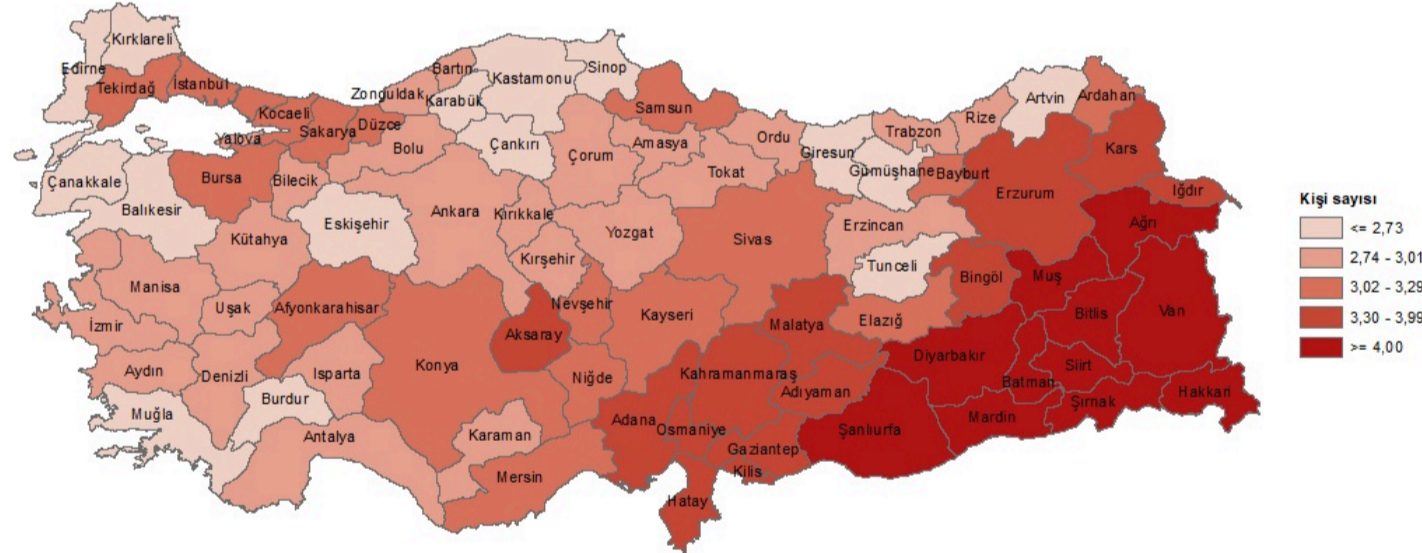

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2008-2022

Ortalama hanehalkı büyüklüğünün en yüksek olduğu il Şırnak oldu

Türkiye’de 2022 yılında ortalama hanehalkı büyüklüğünün en yüksek olduğu il, 4,91 kişi ile Şırnak oldu. Şırnak ilini 4,81 kişi ile Şanlıurfa ve 4,67 kişi ile Batman izledi. Ortalama hanehalkı büyüklüğünün en düşük olduğu iller ise 2,54 kişi ile Tunceli ve Çanakkale oldu. Bu illeri, 2,57 kişi ile Giresun ve 2,61 kişi ile Balıkesir izledi.

İllere göre ortalama hanehalkı büyüklüğü, 2022

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2022

Tek kişilik hanehalklarının oranı arttı

ADNKS sonuçlarına göre, 2014 yılında %13,9 olan yalnız yaşayan fertlerden oluşan tek kişilik hanehalklarının oranının 2022 yılında %19,4’e yükseldiği görüldü.

Hanehalkı tiplerine göre hanehalkı oranı, 2014-2022

	Toplam hanehalkı içindeki oranı										(%)
Hanehalkı tipleri	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022		
Tek kişilik hanehalkı	13,9	14,4	14,9	15,4	16,1	16,9	17,9	18,9	19,4		
Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı	67,4	66,9	66,4	66,1	65,3	65,1	65,2	64,4	64,5		
Sadece eşlerden oluşan çekirdek aile	14,1	14,3	14,2	14,2	14,1	13,9	13,5	13,5	13,8		
Eşler ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	45,7	44,8	44,0	43,5	42,3	42,0	42,0	40,8	40,4		
Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	7,6	7,8	8,2	8,5	8,9	9,2	9,7	10,1	10,3		
Baba ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,2	2,3	2,3		
Anne ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	6,1	6,2	6,5	6,7	7,0	7,2	7,5	7,8	8,0		
En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalkı	16,7	16,5	16,3	16,0	15,8	15,0	14,0	13,5	12,8		
Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalkı	2,1	2,2	2,4	2,5	2,8	3,0	2,8	3,2	3,3		

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2014-2022

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranında azalma görüldü

Tek çekirdek aile olarak ifade edilen, yalnızca eşlerden veya eşler ve çocuklarından veya tek ebeveyn ve en az bir çocuktan oluşan hanehalklarının oranı, 2014 yılında %67,4 iken 2022 yılında %64,5'e geriledi. Diğer yandan, geniş aile olarak tanımlanan ve en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalklarının oranı 2014 yılında %16,7 iken 2022 yılında %12,8'e düştü.

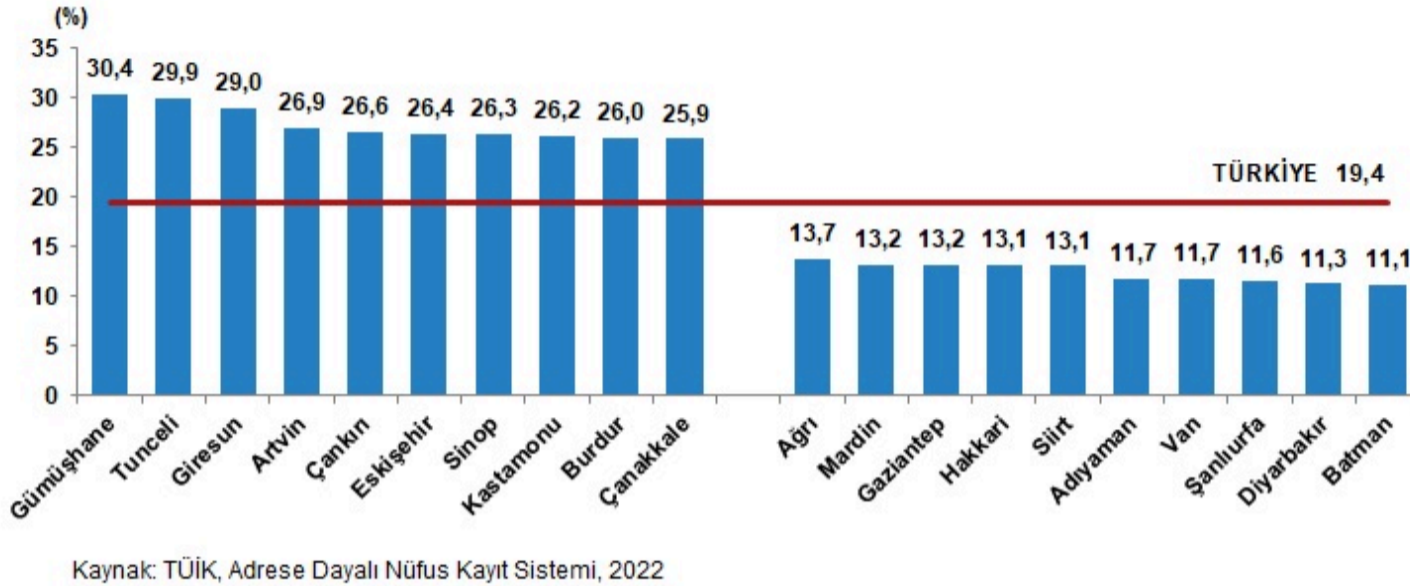
Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının oranı arttı

Aralarında eş, anne-çocuk veya baba-çocuk ilişkisi olmayan fertleri içeren; diğer bir ifadeyle çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının oranında artış olduğu gözlemlendi. Söz konusu hanehalklarının oranı 2014 yılında %2,1 iken 2022 yılında %3,3'e yükseldi.

Tek kişilik hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Gümüşhane oldu

İllere göre hanehalkı tipleri incelendiğinde, 2022 yılında tek kişilik hanehalklarının oranının en yüksek olduğu ilin %30,4 ile Gümüşhane olduğu görüldü. Gümüşhane ilini %29,9 ile Tunceli ve %29 ile Giresun izledi. Diğer yandan tek kişilik hanehalklarının oranının en düşük olduğu il ise %11,1 ile Batman oldu. Bu ili %11,3 ile Diyarbakır ve %11,6 ile Şanlıurfa izledi.

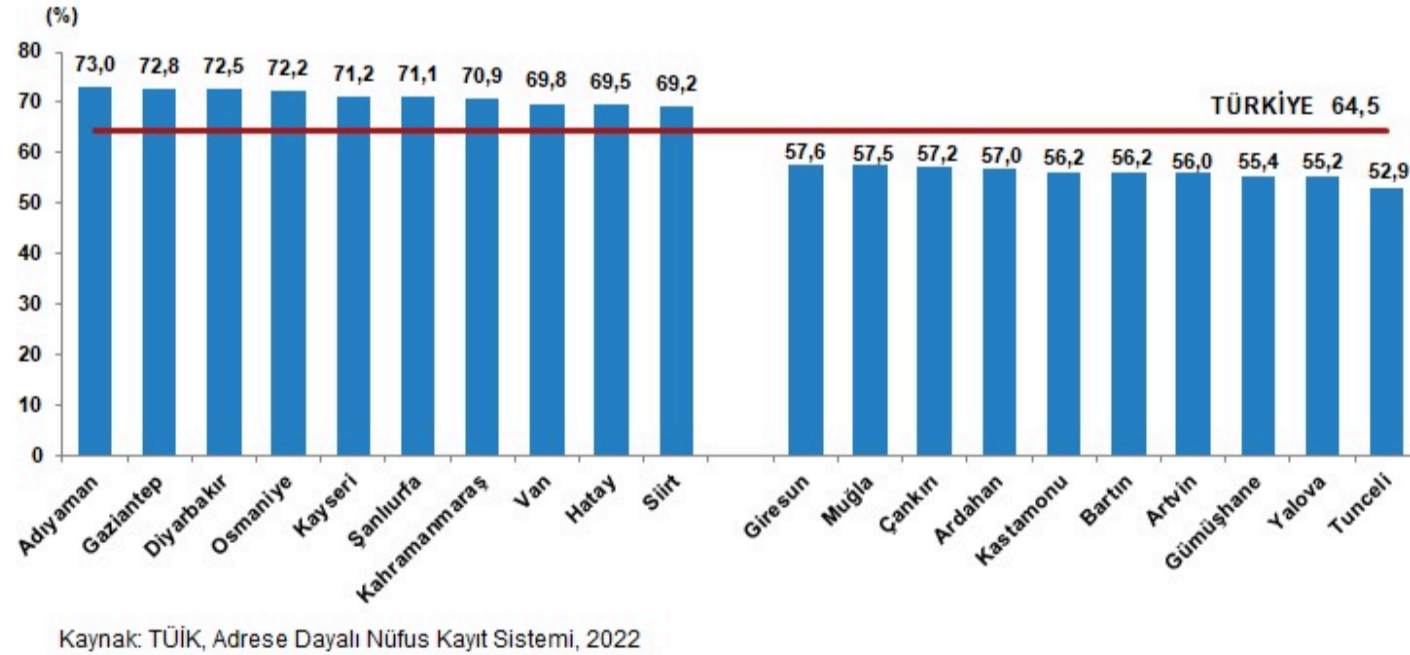
Tek kişilik hanehalklarının oranının en yüksek ve en düşük olduğu ilk 10 il, 2022

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Adıyaman oldu

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il, 2022 yılında %73 ile Adıyaman oldu. Adıyaman ilini %72,8 ile Gaziantep ve %72,5 ile Diyarbakır takip etti. Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en düşük olduğu il ise %52,9 ile Tunceli oldu. Tunceli ilini %55,2 ile Yalova ve %55,4 ile Gümüşhane izledi.

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek ve en düşük olduğu ilk 10 il, 2022

Hanehalklarının %10,3'ünü tek ebeveyn ve çocukları oluşturdu

Türkiye'de 2022 yılında toplam hanehalklarının %10,3'ünü tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalkları oluşturdu. Toplam hanehalklarının %2,3'ünü baba ve çocuklardan oluşan, %8'ini ise anne ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oluşturduğu görüldü.

Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Bingöl oldu

Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il, 2022 yılında %12,6 ile Bingöl oldu. Bu ili, %12,4 ile Adana ve Elazığ illeri izledi. Bu oran en düşük olduğu iller ise %7,6 ile Ardahan, %7,9 ile Tokat ve %8 ile Yozgat oldu.

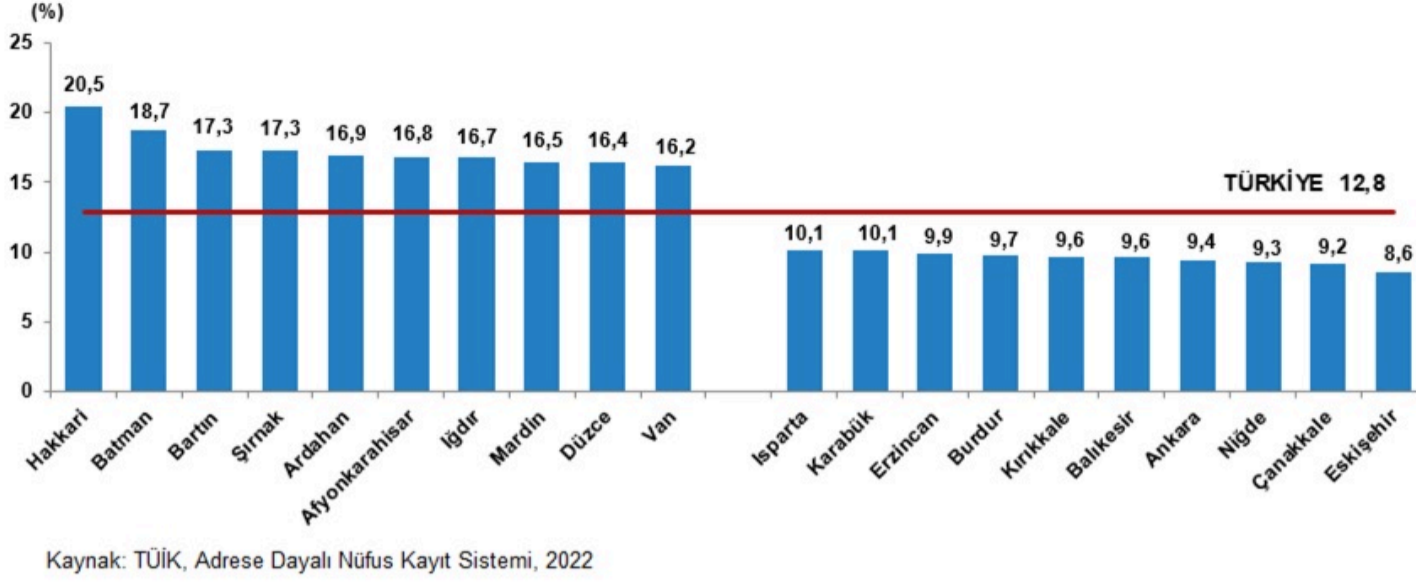
Toplam hanehalkları içinde anne ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu iller, %9,9 ile Bingöl, %9,7 ile Adana, %9,6 ile Elazığ olurken, bu oran en düşük olduğu iller ise %5,2 ile Ardahan, %5,9 ile Yozgat ve Kars oldu.

Diğer yandan, baba ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu iller, %3,6 ile Kilis, %3,1 ile Iğdır ve Malatya olurken, bu oran en düşük olduğu iller ise %1,8 ile Nevşehir, %1,9 ile Tokat ve Sinop oldu.

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Hakkari oldu

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il, 2022 yılında %20,5 ile Hakkari oldu. Hakkari ilini %18,7 ile Batman, %17,3 ile Bartın ve Şırnak izledi. Bu oranının en düşük olduğu il ise %8,6 ile Eskişehir oldu. Eskişehir ilini %9,2 ile Çanakkale ve %9,3 ile Niğde izledi.

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek ve en düşük olduğu ilk 10 il, 2022

Toplam resmi evlilikler içinde son evliliğinde akraba evliliği yapanların oranı %8,3 oldu

ADNKS sonuçlarına göre, 2022 yılında toplam resmi evlilikler içinde, son evliliğinde birinci dereceden kuzenleri ile akraba evliliği yapmış 16 ve üzeri yaştaki bireylerin oranı %8,3 oldu. Akraba evlilikleri akrabalık türüne göre incelendiğinde, akraba evliliği yapmış bireylerin %46,5'inin hala/dayı çocukları ile %27,2'sinin amca çocukları ile ve %26,3'ünün ise teyze çocukları ile evli olduğu görüldü.

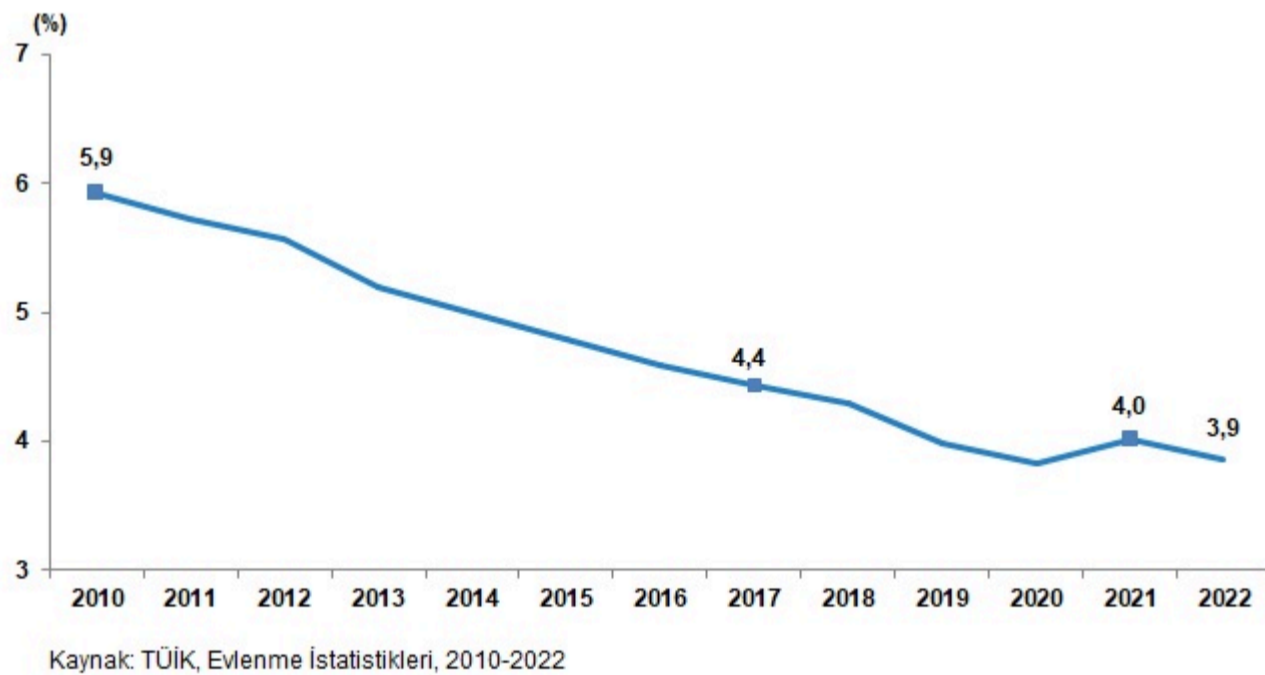
Akrabasıyla evli olan bireylerin en fazla olduğu il Mardin oldu

Toplam resmi evlenmeler içindeki akraba evlilikleri illere göre incelendiğinde, 2022 yılında toplam evli bireyler içinde son evliliğinde akraba evliliği yapmış 16 ve üzeri yaştaki bireylerin oranının en fazla olduğu il %20,3 ile Mardin oldu. Bu ili %18,6 ile Şanlıurfa, %16,9 ile Siirt ve Diyarbakır izledi. Akraba evliliği yapmış bireylerin oranının en az olduğu il ise %1,1 ile Edirne oldu. Bu ili %1,5 ile Kırklareli ve %2 ile Çanakkale izledi.

Akraba evliliği oranı 2022 yılında %3,9 oldu

Evlenme istatistikleri sonuçlarına göre, 2010 yılında gerçekleşen resmi evlenmelerin %5,9'unun akraba evliliği olduğu ve bu oranın sonraki yıllarda sürekli düşüş göstererek 2017 yılında %4,4, 2022 yılında ise %3,9 olduğu görüldü.

Akraba evliliği oranı, 2010-2022

Akraba evliliği oranının en yüksek olduğu il %18,4 ile Şanlıurfa oldu

Akraba evliliği oranı illere göre incelendiğinde, 2022 yılında akraba evliliği oranının en yüksek olduğu ilin %18,4 ile Şanlıurfa olduğu görüldü. Bu ili, %13,7 ile Mardin ve %12,9 ile Muş izledi. Akraba evliliği oranının en düşük olduğu iller %0,7 ile Burdur, Edirne ve Bolu oldu. Bu illeri %0,8 ile Balıkesir, Düzce ve Karabük izledi.

Bireylerin mutluluk kaynağı aileleri oldu

Yaşam Memnuniyeti Araştırması, 2022 sonuçlarına göre bireylerin mutluluk kaynağı olan kişiler incelendiğinde, kendilerini en çok ailelerinin mutlu ettiğini belirtenlerin oranı %67,6 olurken, bunu sırasıyla %16,3 ile çocuklar, %4,8 ile kendisi, %3,9 ile eş, %3,8 ile anne/baba ve %1,9 ile torunlar takip etti.

Babası vefat etmiş çocukların sayısı 266 bin 532 oldu

ADNKS sonuçlarına göre, 2022 yılında Türkiye'de toplam 22 milyon 578 bin 378 çocuk içinde, hem annesi hem babası vefat etmiş çocuk sayısının 4 bin 219, babası vefat etmiş çocuk sayısının 266 bin 532, annesi vefat etmiş çocuk sayısının ise 81 bin 420 olduğu görüldü.

Cinsiyete göre incelendiğinde, hem annesi hem babası vefat etmiş erkek çocuk sayısının 2 bin 200, kız çocuk sayısının 2 bin 19, babası vefat etmiş erkek çocuk sayısının 136 bin 436, kız çocuk sayısının 130 bin 96, annesi vefat etmiş erkek çocuk sayısının 41 bin 404, kız çocuk sayısının 40 bin 16 olduğu görüldü.

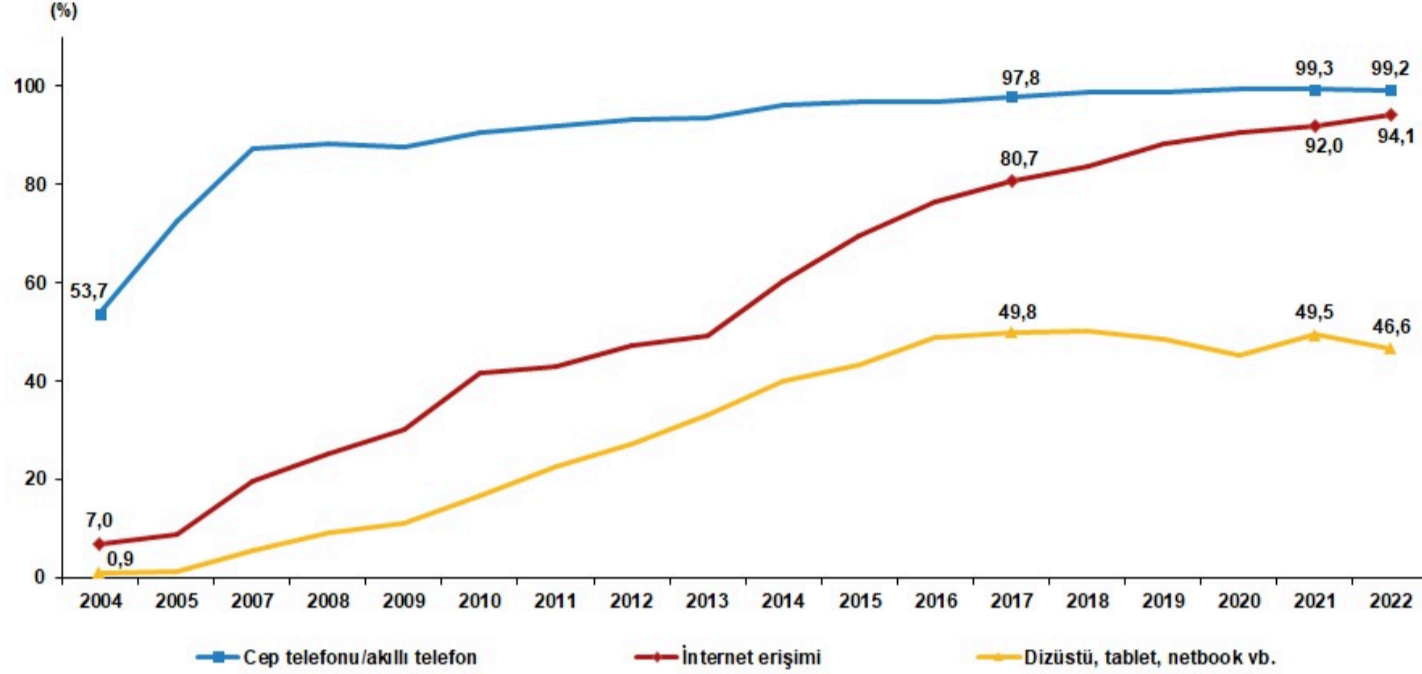
Son bir yıl içindeki boşanma olaylarından 180 bin 592 çocuk etkilendi

Kesinleşen boşanma davaları sonucunda 2022 yılında 180 bin 954 çift boşanırken 180 bin 592 çocuk velayete verildi. Boşanma davaları sonucu, çocukların velayetinin çoğunlukla anneye verildiği görüldü. Çocukların velayetinin 2022 yılında %75,7'si anneye, %24,3'ü babaya verildi.

Taşınabilir bilgisayar bulunan hanelerin oranı %46,6 oldu

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre, evden İnternete erişim imkânına sahip olan hanelerin oranı 2004 yılında %7 iken 2022 yılında bu oran %94,1 oldu. Diğer yandan hanelerde dizüstü, tablet, netbook gibi taşınabilir bilgisayar bulunma oranı %0,9'dan %46,6'ya, cep telefonu/akıllı telefon bulunma oranı %53,7'den %99,2'ye yükseldi.

Hanelerde bilişim teknolojileri ve İnternet erişimi bulunma oranı, 2004-2022

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması, 2004-2022
Araştırma 2006 yılında yapılmamıştır.

Geniş ailelerin %28,9'unun yoksulluk sınırının altında yaşadığı görüldü

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %60'ı dikkate alınarak belirlenen sınıra göre yoksulluk oranı 2022 yılında %21,6 olarak gerçekleşti.

Hanehalkı tipine göre yoksulluk oranı incelendiğinde ise tek kişilik hanehalklarının %10,9'unun, tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının %21'inin, geniş ailelerden oluşan hanehalklarının %28,9'unun, çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının ise %15,5'inin yoksulluk sınırının altında yaşadığı gözlemlendi.

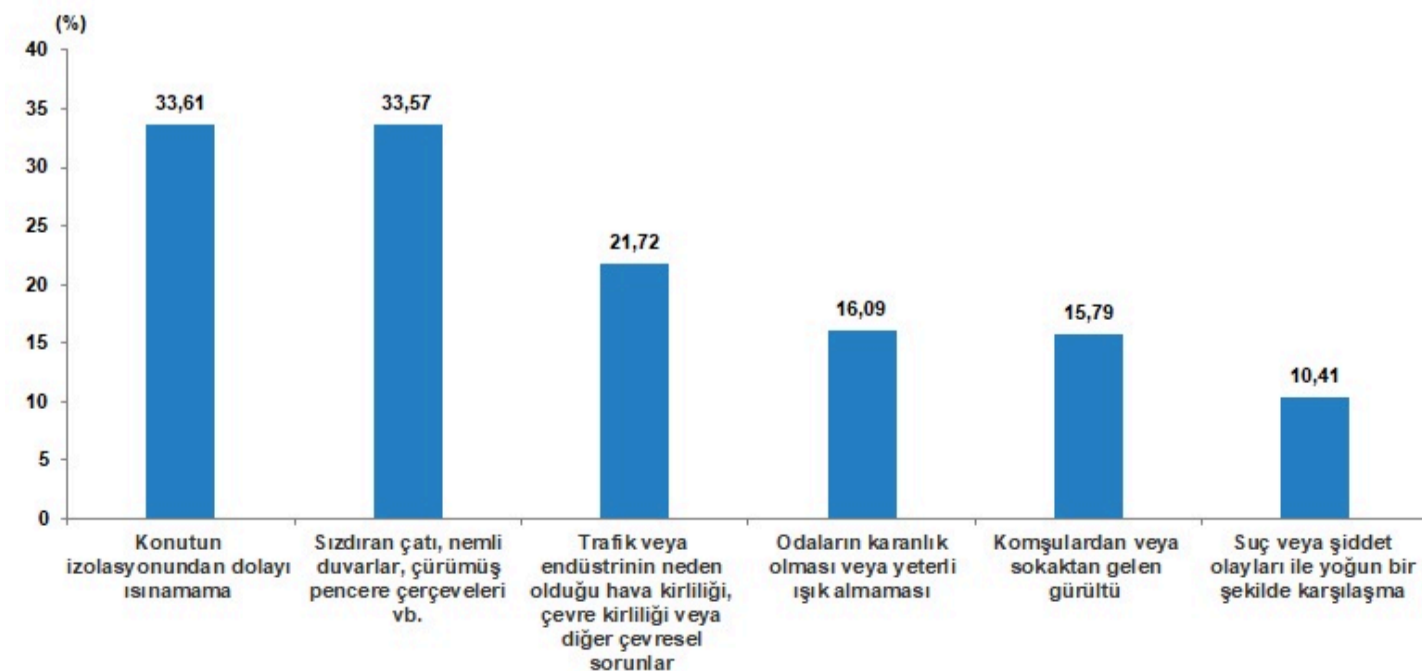
Kendilerine ait bir konutta yaşayanların oranı %56,7 oldu

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre, 2022 yılında konutun mülkiyet durumları incelendiğinde, fertlerin %56,7'sinin oturduğu konutun kendilerine ait olduğu, %27,2'sinin ise kiracı olduğu görüldü. Lojmanda oturanların oranı %1,1 olurken kendi konutunda oturmayıp kira ödemeyenlerin oranı ise %15,1 olarak gerçekleşti.

Konutun izolasyonundan dolayı ısınamama en çok karşılaşılan konut ve çevre problemi oldu

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre fertlerin %33,61'inin 2022 yılında konutunda izolasyondan dolayı ısınma sorunu yaşadığı, %33,57'sinin sızdıran çatı, nemli duvarlar, çürümüş pencere çerçeveleri vb. nedenlerle sorun yaşadığı ve %21,72'sinin trafik veya endüstrinin neden olduğu hava kirliliği, çevre kirliliği veya diğer çevresel sorunlar yaşadığı görüldü.

Konut ve çevre konusunda sorun yaşayan fertlerin oranı, 2022

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2022

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Mayıs 2024'tür.

AÇIKLAMALAR

Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 yılından itibaren özel günlerde günün önemine atfen özel yayın ya da haber bülteni yayımlamaya başlamıştır. Bu kapsamda, 15-21 Mayıs olarak belirlenen Aile Haftası'na özel olarak bu haber bülteni hazırlanmıştır.

Haber bülteninde, ülkemizdeki aile yapısını ortaya koyan temel istatistiklere yer verilmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 15 Mayıs günü, 1994 yılından itibaren "Uluslararası Aile Günü" olarak kutlanmaktadır. Her yıl ailenin korunması ve güçlendirilmesi amacıyla bu güne özel belli temalara dikkat çekilmektedir. Uluslararası Aile Günü'nün bu yılki teması, "Aileler ve Demografik Değişim"dır.